

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

04.01.2019. Nr.30.1-8.7/3026
Uz 03.12.2018. Nr.02-216/18

SIA „R”
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis sabiedrības ar ierobežotu atbildību „R” reģ. Nr...., (turpmāk – Iesniedzējs) 2018.gada 3.decembra iesniegumu „Par uzziņas izsniegšanu” (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzējs iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

Iesniedzējs atbilstoši saņemtajām Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes atļaujām kārtu muitas formalitātes un veic muitas procedūras, respektīvi, Iesniedzējs ir muitas formalitāšu kārtošana un muitas kontroles veikšanā iesaistītā persona.

Eiropas Savienības (ES) Regulas Nr.952/2013 (09.10.2013), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 51.pants, kas reglamentē ar muitas procedūrām saistīto dokumentu un citas informācijas glabāšanu, paredz, ka personas, kas tieši vai netieši ir iesaistītas muitas formalitāšu kārtošana vai muitas kontroles veikšanā, muitas kontroļu vajadzībām ar jebkuriem muitas dienestiem pieejamiem un pieņemamiem līdzekļiem glabā attiecīgos dokumentus un informāciju vismaz trīs gadus.

Izpildot minētā normatīvā akta prasības par informācijas un dokumentu glabāšanu, Iesniedzējs glabā noformētās deklarācijas ar pievienotajiem dokumentiem, glabājot tos Iesniedzēja telpās drukātā (papīra) formā.

Atbilstoši likuma „Par grāmatvedību” 10.panta sestajā daļā noteiktajam uzņēmumam ir tiesības grāmatvedības organizācijas un attaisnojuma dokumentus papīra formā (turpmāk – oriģinālai dokuments) pārvērst elektroniskā formā. Elektroniskā formā glabāšanai elektroniskā vidē pārvērstajam dokumentam ir tāds pats juridiskais spēks kā oriģinālam dokumentam, un uzņēmumam ir tiesības iznīcināt oriģinālo dokumentu tikai tad, ja uzņēmums attiecībā uz elektroniskā formā glabāšanai elektroniskā vidē pārvērsto dokumentu ievēro šādus noteikumus:

- 1) ir nodrošināts oriģinālā dokumenta satura attēlojums un atbilstība šā panta otrajā daļā noteiktajā datu glabāšanas laikā;
- 2) ir nodrošināta satura lasīšana datora ekrānā, un, ja nepieciešams, atvasinājuma veidošana papīra formā;
- 3) pārvērtais dokuments tiek aizsargāts pret neatļautu piekļušanu, papildinājumiem, izmaiņām vai iznīcināšanu;
- 4) pārvēršanas process, kas ir oriģinālā dokumenta iznīcināšanas process, tiek dokumentēts uzņēmuma vadītāja noteiktajā kārtībā.

Iesniedzējs lūdz sniegt uzziņu par to, vai Iesniedzējs dokumentu glabāšanā var piemērot kārtību par dokumentu pārvēršanu elektroniskā formā glabāšanai elektroniskā vidē atbilstoši likuma „Par grāmatvedību” 10.panta sestajā daļā noteiktajām prasībām attiecībā uz muitas deklarācijām un pavaddokumentiem, kurus deklarē Iesniedzējs.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot Iesniedzēja iesniegumā sniegto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošu konkrētu jautājumu, atbilde uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Likuma „Par grāmatvedību” 2. panta pirmajā daļā noteikts, ka uzņēmuma pienākums ir kārtot grāmatvedību. Grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī (turpmāk – saimnieciskie darījumi). Grāmatvedību kārtot tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei.

Tādējādi saskaņā ar likuma „Par grāmatvedību” 2.panta pirmajā daļā noteikto uzņēmuma pienākums ir kārtot grāmatvedību, nodrošinot šā likuma 2.panta pirmajā daļā noteiktās prasības attiecībā uz grāmatvedības kārtošānu un tai sniedzamo informāciju

Likuma „Par grāmatvedību” 7.panta pirmajā daļā noteikts, ka grāmatvedības reģistros izdara ierakstus, kas pamatoti ar attaisnojuma dokumentiem. Attaisnojuma dokuments ir dokuments, kurš apliecina uzņēmuma saimnieciskā darījuma esamību un kurā ietverti šā likuma 7.panta pirmajā daļā noteiktie dokumenta rekvizīti un informācija par saimniecisko darījumu.

Saskaņā ar likuma „Par grāmatvedību” 10.panta pirmo daļu uzņēmuma attaisnojuma dokumentus, grāmatvedības reģistrus, inventarizācijas sarakstus, gada pārskatus un grāmatvedības organizācijas dokumentus sistemātiski sakārto un saglabā uzņēmuma arhīvā, ievērojot šā likuma 10.panta otrajā daļā noteiktos glabāšanas laikus.

Atbilstoši likuma „Par grāmatvedību” 10.panta sestajā daļā noteiktajam, uzņēmumam ir tiesības šā panta pirmajā daļā minēto dokumentu (gada pārskatu, inventarizācijas sarakstu, grāmatvedības reģistru, grāmatvedības organizācijas dokumentu un attaisnojuma dokumentu) papīra formā (turpmāk — oriģinālais dokuments) pārvērst elektroniskā formā. Elektroniskā formā glabāšanai elektroniskā vidē pārvērstajam dokumentam ir tāds pats juridiskais spēks kā

oriģinālajam dokumentam, un uzņēmumam ir tiesības iznīcināt oriģinālo dokumentu tikai tad, ja uzņēmums attiecībā uz elektroniskā formā glabāšanai elektroniskā vidē pārvērsto dokumentu ievēro šādus noteikumus:

1) ir nodrošināts oriģinālā dokumenta satura attēlojums un atbilstība šā panta otrajā daļā noteiktajā datu glabāšanas laikā;

2) ir nodrošināta satura lasīšana datora ekrānā un, ja nepieciešams, atvasinājuma veidošana papīra formā;

3) pārvērtais dokuments tiek aizsargāts pret neatļautu piekļušanu, papildinājumiem, izmaiņām vai iznīcināšanu;

4) pārvēršanas process, kā arī oriģinālā dokumenta iznīcināšanas process tiek dokumentēts uzņēmuma vadītāja noteiktajā kārtībā.

Dokumentiem, kas pievienoti muitas deklarācijai, ir ne tikai attaisnojuma dokumentu likuma „Par grāmatvedību” izpratnē funkcija. Šajos dokumentos ietvertā informācija izmantojama ne vien uzņēmuma saimnieciskā darījuma esības apliecināšanai, bet arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 9.oktobra Regulas (ES) Nr.952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (turpmāk – Regula Nr.952/2013), 201.panta 2.punktā minēto pasākumu piemērošanai.

Turklāt prasību uzglabāt konkrētu dokumentu oriģinālus ir tieši noteikta ārējos normatīvajos aktos. Piemēram, attiecībā uz preferenciālo preču izcelsmes apliecinājošiem dokumentiem, pamatojoties uz kuriem muitas deklarācijā deklarētajām precēm tikusi piemērota ievad muitas tarifa preferenciālā likme vai komersants pretendē uz muitas nodokļa atbrīvojumu/atmaksu pēc preču izlaišanas norādām, ka prasība par preferenciālo preču izcelsmi apliecinājošo dokumentu oriģinālu esību un uzglabāšanu izriet no preferenciālo tarifa pasākumu normatīvā regulējuma. Piemēram, Reģionālās konvencijas par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem (turpmāk – Konvencija) I papildinājuma 15.pantā paredzēts, ka nolīgumos paredzētos pasākumus piemēro iesniedzot vienu no šādiem preferenciālo preču izcelsmi apliecinājošajiem dokumentiem: sertifikātu EUR.1; sertifikātu EUR.MED; izcelsmes deklarāciju vai izcelsmes deklarāciju EUR.MED. Turklāt Konvencijas I papildinājuma III a un III b pielikumā ir stingri noteikti sertifikāta EUR.1 un sertifikāta EUR.MED veidlapas izmēri, fona raksts un pat veidlapas svars. Konvencijas I papildinājuma 28.pantā ir noteikta dokumentu uzglabāšanas kārtība, ir paredzēts, ka izcelsmes apliecinājumi ir jāuzglabā vismaz 3 gadus.

Dokumentu juridiskā spēka likuma 6.panta sestajā daļā noteikts, ja nepieciešams pārliecināties par dokumenta oriģināla juridisko spēku vai dokumenta atvasinājuma pareizību, persona, kura ir dokumenta atvasinājuma saņēmējs, var pieprasīt, lai tiek uzrādīts dokumenta oriģināls.

Nemot vērā minēto, konkrētajā tiesiskajā situācijā Iesniedzējam dokumentu oriģināli (muitas deklarācijas un to pavaddokumentus) ir jāuzglabā papīra formātā trīs gadus, kā to nosaka Regulas Nr.952/2013 51.panta prasības.

Sniedzot uzziņu, tika piemērotas šādas tiesību normas: Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 9.oktobra Regulas (ES) Nr.952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu Nr.952/2013 51.pants, Reģionālās konvencijas par

Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem I papildinājuma 15.pants un 28.pants, likuma „Par grāmatvedību” 2.panta pirmā daļa, 7.panta pirmā daļa, 10.panta pirmā un sestā daļa, Dokumentu juridiskā spēka likuma 6.panta sestā daļa.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektora p.i.

V.Narnicka

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu